

Cirkulærskrivelse nr.1

Cirkulærbrev: Kristoffer Prestrud, Kristian, Hans og Trygve Løken
Kristians adr.: Jacob Aalls gate 4^{ll} Kr.ania.

Grytviken, South Georgia den 15. april 1912.

Kjære forældre og søskende!

Far takkes saa meget for brev av 4/2, Hans for brev av 6/2. Det var rent rart at faa post igjen efter saa lang tids forløp. Brevene fik jeg samme dag, jeg kom hit. Posten kom nemlig med samme baat.

Saa er jeg da endelig lykkelig og vel efter en lang interessant og begivenhetsrik reise kommet til mit bestemmelsessted. Jeg reiste fra Buenos Aires den 23. mars med «Harpon» lykkelig og glad over endelig at komme bort fra den hete støvete byen. Foruten en del arbeidsfolk forut var vi 4 passagerer agterut, nemlig den nye sekretær Wilberg, den nye metereolog Nordenhag, der i den argentinske stats tjeneste skulde overta stillingen som metereolog paa Syd Georgia. Han er en hyggelig svensk 27-aarlig reserveløitnant i marinen. Desuten en tysk ingeniør, Moeller, som skulde ned og gjøre overslag angaaende utbygningen av et vandfald her i Grytviken – og saa mig. Vi hadde saaledes hyggelig selskap. Kapteinen, Larsen, vistnok en fætter av C.A. Larsen, var ogsaa en meget hyggelig og gemytlig kar, pratsom og fuld av historier, rigtig en ekte skippertype. Fint veir hadde vi, da vi reiste. Men om aftenen da vi var midt ute i La Plata floden brygget det op til uveir. Ut paa natten fik vi da ogsaa en frygtelig «pampero» (ɔ: storm fra Pampas) med voldsomme regnskyld og lyn i lyn, saa himmelen stod som et eneste ildhav. Heten blev ogsaa temmelig trykkende og ut paa morgensiden blev sjøen ogsaa temmelig krap. Regnet strømmet ned saa tæt, at det var umulig at se og vi laa derfor for anker i ca 8 timer. Om morgenen da jeg kom op blev jeg sjøsyk og kastet op; men sjøsyken varte ikke mere end ca et kvarter. Saa spiste jeg frokost og den beholdt jeg. Sjøsykefornemmelserne gik litt efter litt over og siden var jeg ikke sjøsyk paa hele reisen. – Klarveir hadde vi det meste av tiden, men vi hadde vind hele tiden og et par dage var det temmelig sterk sjø ogsaa, men den genererte mig ikke det gran og apetiten steg efterhvert som temperaturen sank. – Jeg blev altsaa denne gang temmelig fort sjøsterk og var naturligvis glad for det. – En god del av tiden blev tilbragt oppe paa kommandobroen i prat med kapteinen aller en av styrmændene og der vanket da mangan god sjøhistorie. Maskinrummet maatte vi ogsaa undersøke tilbunds. Kun den tykke og tungtbevægelige tyske ingeniør holdt sig paa agterdækket eller i salonen. Han ligte ikke at balancere over dækslasten av tomtønder i sjøgangen. Han var forøvrig meget sjøsterk. – Foruten tomtønder, trælaster og proviant hadde vi ogsaa levende okser og sauer ombord. Baatene tar hver gang med kvæg, saa det blir ferskt at faa. Dyrene fik godt med fór og vand, men dækket, hvor de stod blev ikke rengjort før vi nærmet os Syd Georgia, saa hadde ikke sjøbrisen været saa frisk som den var, saa vilde nok gjødsellugten kanskje blit noget generende.

Min fødselsdag den 30. mars feiret jeg paa sjøen. Det var naturligvis ingen ombord, som fik vite om den. Jeg spenderte cigarer paa mine bordfæller efter middagen, det var det hele; men det var jo ikke noget paafaldende, da gjerne kapteinen, tyskeren og jeg veksledes om at holde cigarer.

Da vi søndag den 31 mars nærmet os Syd Georgia var det litt taakedis. Vi saa derfor bare saavidt de høie fjeldene i taakedisen om aftenen. Det var god for mørkt og tykt til at vi kunde komme ind; vi blev derfor liggende utenfor og drive om natten. Temmelig høi sjø blev det ogsaa, saa vi fik da huske os. – Om morgenen den 1. april letnet det saa pas, at kapteinen fik kjending av land og snart styret vi ind under fjeldene og ind i «Cumberland bay». Det lignet vestlandet. Høie fjelde gjemt i taake, siderne tildels grønne av tussokgræs. – Seilskibet «Tijuka» som gik fra Buenos Aires ca 10 dage før os passerte vi just idet vi gik ind. En hvalbaat gik netop ut for at slæpe skibet ind fjorden og ind til Grytviken.

16/4. Fra «Cumberland bay» bar det indover Grytviken. Det var graaveir og silregn, da vi kom; men vi kunde da saavidt øine de høie fjeldene som hævet sig steilt op fra den lille øe, hvorpaa stationen ligger. Fra fjeldsiden kom vinteren av og til i haarde kast utover viken. Paa stranden laa halvraatne hvalskrotter og paa flenseplanen laa to store hvaler som netop blev flenset. Hvalindvolde laa og svømmet i vandet, som desuten var farvet rødt av hvalblod inderst inde i viken. Hvallugten oset os imøte og kjendtes særlig sterk, naar vinden førte den like imot os. – Dette skule altsaa være vort opholdssted. Fælt saa det jo ut, men ikke saa galt, som jeg hadde tænkt mig det. Stedet hadde jo nyhetens interesse og det er ikke uten en viss interessant spænding vi nærmer os det og stiger iland. Den gamle sekretær Vold møter os paa bryggen og fører os op til «slottet» (hvor «kongen» og «dronningen» bor), dvs bestyrer C A Larsens hus. Det er et en-etages hus med kvistværelser omtr. som på en liten norsk bondegaard. I forstuen tar fru en meget elskværdig imot os og ønsker os velkommen. Hun er en meget elskværdig og dannet dame. Vi føres ind i en hyggelig møbleret stue, hvor endog et nyt og godt piano pranger i det ene hjørne. Vi forestilles her efterhaanden for familiens og «slottets» øvrige medlemmer. Først bestyrerens datter, en ung ca 19-aarig dame, som har været hernede en 4 maaneders tid og kanske blir endnu nogen tid, ialfald til fru reiser hjem. Hun spiller udmerket godt piano og underholder os med musik om aftenen og fungerer som organist i forsamlingshuset, hvor der er et godt orgel. – Saa kommer bestyreren selv, en mand mellem de 50 og 60, struttende av energi og kraft, fuldt optat av forretninger og i ivrig travl virksomhet, pratsom og spøkende som faa, en egte skippertype av den gamle skole. – «Naa saa det er den nye presten! Ja De skulde nu egentlig hat juling med det samme De kom; men velkommen allikevel da!» - og dermed et kraftig ærlig skipperhaandtryk. – Det var den velkomsthilsen jeg fik. Dermed var bekjendtskap gjort med familiens medlemmer. – Saa var det de andre, doktor Michelet, en flink samvittighetsfuld og hyggelig mand i 50 aarsalderen, - ogsaa pratsom og fuld av historier, naar han er i godlune, hvad han i almindelighet er. Dermæst Mr. Wilson, den engelske magistrat, en typisk engelskmand, med engelsk dannelse og god kjendtskap til alt engelsk men med faa eller ingen sprogkundskaper utenom engelsken. Tiltrods for at han har været her et par aar kan han endnu saagodtsom intet norsk. Det er imidlertid morsomt at diskutere forskjellige spøragsmaal med ham. Derved holder jeg jo ogsaa engelsken vedlike. – Saa er det de forskjellige formænd – og bestyrerne for kokerierne. De spiser ogsaa ved Larsens bord. Flere av dem er mænd som er inde paa litt av hvert, hyggelige at snakke med.

Som Dere vil forstaa er det alt andet end stille her; mange mennesker at snakke med og selv om den alt overveiende del av samtalen blir hvalprat, saa faar man jo finde sig i det, naar man er blant hvalfangere. Ganske hyggelig kan vi ha det om aftnerne «i familiens skjød». Frøkenen underholder os med deilig musik, Mr. Wilson spiller og synger ogsaa og da enhver maa bidra sit til underholdningen har jeg ogsaa maattet tilpers med nogen sange. Wilberg spiller fiolin, men han kan ikke la sig høre, før han faar strenge ned fra Buenos Aires til sin fiolin. – Ved bordet er det altid

bestyreren selv som spiller første fiolin og leder samtalen. Han prater om alt mellom himmel og jord, naturligvis mest hvalprat. Meget har en saadan mand oplevet og meget har han ogsaa at fortælle og han kan virkelig ofte være meget interessant at høre paa. Men man merker jo straks at han er vant til at styre og regjere og av og til trær jo hans person nok ogsaa meget i forgrunden. Dog har han et godt hjertelag og vil alle sine folk vel i enhver henseende.

Saalænge der er saa mange til huse her i «slottet» deler sekretær Wilberg og jeg værelse. Han er en baade hyggelig renslig og bra gut, saa vi kommer godt overens og har det svært hyggelig sammen. Overdrevent meget av luksus og komfort findes der ikke paa værelserne, men det kan man jo heller ikke vente paa Syd Georgia. Mine klær har jeg faaet hængt op paa spiker paa væggen og resten av mine saker faar være i kufferterne saa længe, indtil der blir bedre plads, naar den tidligere sekretær reiser. Naar saa fruene og frøkenen reiser, faar jeg et eget værelse ut mot sjøen. Snart blir der ogsaa bygget en etage til paa huset og da blir der jo god plads. Den opføres paa stranden fuldt færdig og sættes saa paa paa forholdsvis kort tid. Tømmermanden er allerede begyndt med bygningen. – Senere skal den engelske magistrat faa et eget hus ned fra Strømmen trævarefabrik. Jeg skal da antagelig flytte ind i hans to smaa men pene værelser. Nu bor han og doktoren i et litet hus ved siden av «slottet».

Naturen her er vild og ubændig. Høie vilde forrevne fjelde, en blanding av Romsdalshoen og Troldtindene og Jotunheimen. Lidt oppe i fjeldene ligger der sne sommer som vinter. Vældige sne- og isbræer ligger og ruger over fjeldene og sender sine fangarme nedover dalene helt ned til sjøen paa sine steder. Her «kalve» bræerne saa der driver isbiter om i fjordene her og der. Paa andre steder er der grønne bakker bevokset dels med tussok-græs, dels med andet græs. Disse bakker har nogen likhet med høifjeldsrabberne hjemme, bare at dvergbirken og enekraken mangler. Istedet har vi da tussok-græsset. Det vokser i tuer og blir i almindelighet ca ½ meter langt. Det kan slaaes og brukes til kreaturfoder. Trær findes ikke paa øen. Rogn og gran er forsøkt plantet i New Fortuna Bay, men kun rognen ser ut til at slaa sig til, hvis den da ikke dør naar vinteren nu kommer. – Smaa elver og bækker rinder i dalene. Vi har saaledes et deiligste drikkevand vi kan ønske os.

Veiret her er meget vekslende og variabelt. Det kan skifte mange gange i løpet av en dag. – Solskin, regn, sne, storm og stille om hinanden. Temperaturen paa denne aarstid svinger et par grader op og ned paa begge sider av nul-punktet. Den dag vi kom va rdet regn og storm. Det blaaste saa sterkt, at det var med nød og neppe man fik fortøiet «Tijuka». Næste dag var det tindrende klart solskin, saa vi kunde gaa spadsertur op til innsjøen en halv times vei herfra. Vi hadde da anledning til at beundre det herlige naturseneri som vi hadde, naar vi saa utover viken og fjordene, samtidig som den mægtige høifjeldsnatur imponerte os i al sin vælde. – Senere har veiret vekslet stadig, - fra de herligste maaneskinsaftener til de mest beksvarte stormnætter, da vinden tar tykke tunge planker fra bryggen og kaster tilsjøs, slaar ind vinduesruter o.s.v. – just som Jonas Lie skildrer det i «Stormen». – Senere har vi faaet sne, som allerede har lagt sig nogen tommer høi. Igaar var derfor vi ungdomer ute og prøvde skiføret for første gang «ihøst». Det gik saa strykende, at jeg ikke kunde la mig nøie med den lille morgentur før frokost, men sammen med nyfundlænder St Bernhardshunden «Brandar» tok ut paa en litt længere formiddagstur. Det var den herligste høifjeldstur, jeg kunde tænke mig. Den konkurrerte sterkt med vore paasketurer hjemme omkring Næverfjeld. Ja hadde her bare vært litt mere sne, saa maatte der nok en Jotunheimstur til for at kunne konkurrere. Men sne faar vi jo nok av, naar bare vinteren kommer for alvor. – Idag morges var vi ogsaa ute paa ski frøkenen, Wilberg og jeg. Det var ogsaa da fint føre; men nu sner og klabber det. – Her omkring Grytviken er der et herlig skiterræng, saa vi faar forhaabentlig, naar vinteren kommer, rikelig anledning til at drive sport.

Wilberg er en dygtig sportsmand og flink skiløper, saa jeg kan forhaabentlig stadig paaregne følge av ham, naar han da ikke er optat paa kontoret. Saalænge frøkenen blir her, kan vi ogsaa i hende paaregne en interesseret skiløperske. Hun er ganske flink og sætter til og er ikke bange for at gjøre en kolbøtte. Mr. Wilson derimot er ingen skiløper; litt træg av sig er han ogsaa. Doktoren derimot er trods sin alder en spræking; men han reiser hjem nu før vinteren kommer.

- Det ser i det hele taget ut til at opholdet her blir langt hyggeligere end jeg hadde tænkt mig det paa forhaand. Jeg trives i ethvertfald nu godt og har det bra. Men endnu har jo alt nyhetens interesse. Der kan jo godt komme den tid, da det som nu har nyhetens interesse blir trivielt.

Saa litt om det jeg nu egentlig er kommet herved for – mit arbeide blant hvalfangerne henede. Dere vet vel omtrent hvad slags folk hvalfangerne er – flere av dem hører til avskummet av sjøfolkene, raa, brutale og haardbarkedede baade i aandelig og legemlig henseende, enkelte av dem har været næsten haabløse drukkenbolter. Der findes ogsaa dem, som har seet bedre dage som f.ex forhenværende adelsmænd og andre faldne storheter, som nu gaar og flenser, trækker spæk eller koker ut oljen. Hvis dere hadde set hvor fælt en del av arbeidet ved hvalfangsten er, vilde der nok rynket paa næsen nogen hver.

Der findes nogen bra karer iblandt ogsaa, saa her er slet ikke bare «ramp». Men som dere vil forstaa, er elementerne nok ogsaa blandede. Omgangstonen blir derfor derefter. Hvalsproget har sine blomstrende og saftige kraftuttryk og der spares i almindelighet ikke paa konfekten. Men snilde og godslige er de fleste og paa bunden findes der adskillig hjertevarme tiltrods for det haarde klima, det anstrengende arbeide og de haarde kaar. – Dette er altsaa min mening. – Hvordan skulde jeg nu gripe arbeidet an? – Allerede den første eftermiddag efterat arbeidet er endt gaar jeg bort i barakken og gir mig i snak med dem. Jeg har lyst til at sse hvordan de bor og hvordan de har det. De bor omtrent som jernbanearbeiderne, mange (18-20) i hvert rum med 3 køier over hverandre som i en ruff. Vi snakker om løst og fast; jeg vil gjerne bli litt kjendt med karene. Vi kommer ogsaa litt ind paa mit arbeide og jeg faar straks rede paa bl.a. hvordan det staar til med sangforeningen faar tale med den ledende mand der og vi blir enige om at se at faa den igang igjen efterat den nu en stund har sovet. Alle jeg møter er elskværdige og forekommende. Jeg beser ogsaa spisebarakken og kjøkkenet; begge er rummelige og pene. En passiar maa jeg ogsaa slaa av med overkokken, som skal skaffe mat til alle de sultne munde. – Jo, de er hyggelige folk allikevel, disse hvalfangerne. – Første gudstjeneste tillyses til skjærtorsdag. I forsamlingshuset er prækestol, orgel og bænker i orden. – Gudstjenesten er forbausende godt besøkt. Jeg holder gudstjeneste ikke med hele ritualet, da det jo ikke er i nogen kirke, men kun med kollekt, epistel, evangelium og præken med salmesang. Det var rart at se med hvilken opmerksomhet de fulgte med. det som disse folk trænger er ikke religiøst prat, heller ikke filosofiske overveielser og fine tankebygninger. Nei, det de trænger er mandig, kraftig kristendom. Næste gudstjeneste her i Grytviken var 1. paaskedag. Den var endnu bedre besøkt, om end huset endnu ikke var helt fuldt. De gamle kjendte paaskesalmer lød ret kraftig fra de haarde mandsstemmer og det herlige paaske-evangelium kunde nu ogsaa lyde paa Syd Georgia. – Det glædet mig meget at se, at gudstjenesterne fik saa pas god tilslutning. Her i Grytviken tror jeg derfor, at der ialfald findes nogen god jordbund for arbeide. – Det er i det hele tat gode forholde her i Grytviken. Det er nok mere end man kan si om alle stationer her paa øen, hva der vil fremgaa av følgende:

Skjærtorsdag like efter middag reiste doktoren, magistraten og jeg til Prins Olav's harbour, hvor det flytende kokeri «Restitution» ligger. Det tilhører et engelsk selskap, men har norsk bestyrer

og norske folk. Kun et transport-seilskip som ligger ved siden av har engelsk kaptein og engelske sjøfolk. Ombord paa «Restitution» var der død en mand. Doktoren skulde obducere liket, magistraten bokføre dødsfaldet og jeg forrette ved begravelsen. Der er 3 timers gang godt og vel med en hvalbaat fra Grytviken til Prins Olavs harbour. Som sagt, like efter middag tok vi avgaarde. De er smaa hurtiggaaende dampbaater disse hvalbaatene, ca 30 m. lange. I høi sjøgang ruller de derfor ikke saa litet. Da vi kom utpaa, frisknet sjøen paa og vi fik da husket os. Til at begynde med slog sjøen bare over baugen paa baaten. Magistraten blev først sjøsyk, saa begyndte doktoren at føle sig uvel. – Snart begyndte sjøen at skylle over hele dækket paa baaten fra for til akter. Jeg holdt mig paa kommandobroen hele tiden omtr. Jeg hadde ulsteren paa, saa jeg frøs ikke undtagen litt paa benene; men ret som det var slog sjøsprøiten helt op paa kommandobroen. Det smagte friskt og salt at faa en slik dygtig overdynkning en gang imellem. Den lille hvalbaaten lot sig ikke dupere av sjøen, men boret sig igjennem bølgerne. – Jeg syntes dette var morsomt. Jeg hadde jo faaet husket mig saa godt pa «Harpon», at sjøen ikke nu gjorde mig det gran. Jeg slap sjøsyken, tiltrods for den voldsomme rullingen. Selskap hadde jeg i skytteren og styrmanden, og med gemytlig hvalprat og skipperprat gik tiden.

Vi kom ind under en odde og sjøen blev litt roligere. – Der saa vi flere hvalblaast ind under land. Baaten vendtes indover og vi kom nærmere; flere hvaler maatte det være. Baaten fulgte efter den ene av dem. Majestætisk saa vi hvalen rulle sig fremover i bølgegang idet den blaaste kraftig, hvergang den var oppe. Skytteren stod færdig ved kanonen. Da vi kom paa ca 30 m's avstand faldt skuddet. Det var en jagt saa spændende som nogen jagt kan være. Da hvalen kjendte harpunen fik den fart i sig, satte avgaarde ned i dypet og løp linen ut. Men den maatte op igjen for at puste, og blaaste da blod. – Harpunen hadde truffet godt og dødskampen blev derfor ikke lang. Linen haltes litt efter litt ind igjen med dampvinsch og snart kom den vældige hvalskrotten atter tilsyne i vandskorpen og farvet vandet rødt med blod. Skrotten pumpes op med en luftpumpe forat den skal flyte, en kjætting fæstes rundt hvalens hale og alt dette gjøres, tiltrods for at sjøgangen endnu er temmelig høi. Med hvalen slæpende langs baatens side gaar vi nu videre i motvind. Da vi atter er forbi odden har vi atter høi sjø med sjøsprøit op paa kommandobroen. Det er alt blit mørkt – og vi er gla, da vi ser lysene fra Prins Olavs harbour. Snart efter er vi i smult vand, kommer ombord paa Restitution, hvor en aftensmat smaker godt. – Et sligt flytende kokeri er et vældigt apparat, en masse kokekjedler for spek og kjøt, guanofabrik, tanker for oljen, lysværk, beboelsesrum for mandskap og formænd og bestyrer, kabys o.s.v. Restitution hadde været en gammel lastebaat som var ombygget, saa megen komfort kunde man ikke vente sig. Vi fik dog hver vor «lugar»; men lugten fra kokeriet hadde vi jo like indpaa os. I et hvalkokeri er der jo altid hvallugt, enten der kokes eller ei. – Vi gik tilkøis og sov en liten stund; jeg for min del sov mesteparten av natten, dog med flere avbrytelser. Næste dag, langfredag, skulde det nødvendige foretages i anledning begravelsen.

18/4. Da vi hadde spist vor frokost tok doktoren i land og obducerte liket av manden for at konstatere dødsårsaken. Det var hjertelammelse. Det meste var nu ordnet med begravelsen, som blev fastsat til kl 11 ½. Men saa indtrær en uhyggelig scene, som virket dobbelt forstyrrende, netop fordi den indtraadte paa en slik dag og det like før begravelsen skulde være. – Der kom en fuld mand og bad sturten om en dram, hvad han selvsagt ikke fik. Sturten kunde ikke bli ham kvit og gik og hentet bestyreren, Andersen. Bestyreren forsøkte at faa ham ut med det gode, men det hjalp ikke. Saa kom den engelske kaptein paa transportskipet til og bad ham pent gaa ut idet han la sin haand paa mandens skulder. Men det hadde samme virkning paa den fulde mand som naar man tirror et vildt dyr. Den fulde mand begyndte at slaa og skalle kapteinen, puffet ham saa overende paa gulvet

og gav ham nogen velrettede spark i hodet saa blodet fløt ut av næsen paa ham. Alt gik i en-to-tre, saa hurtig at engelskmanden ikke fik suk for sig engang. Endelig blev dog den rasende fulde mand overmandet og engelskmanden bragt ind i bestyrerens lugar. Magistraten gav ordre til at manden skulde bindes, men haandjern fandtes ikke ombord og taug var ikke forhaanden. Saa sa en av de tilstedeværende: Er der ingen av dem som kjender manden der kan ta ham med forut? Han blev da sluppet op igjen; men da han først var kommet paa benene igjen slet han sig løs og sprang ut paa en av hvalbaatene, slog der til styrmanden og sprang bort til kanonen, vendte den mot «Restitution», sigtet paa de folk som stod paa dækket og fyrte av. Kanonen var ladet og harpunen med sprænggranaten sat i, men heldigvis var der ingen tændsats i, saa skuddet klikket. Hadde der været tændsats vilde mange menneskeliv gaaet tabt. – Manden var nu blit aldeles rasende, sprang ut paa en hval som laa i vandet, derfra hoppet han igjen ut og la paa svøm i det iskolde vand bort til stigen paa «Restitution», som han igjen entret. Med det samme han kom ombord slog han til maskinisten. Det saa nu ut til, at manden blev rent livsfarlig for sine omgivelser. Han blev da tilsidst grepet og holdt i sikker forvaring, der hvor han hørte til.

Det var et ganske uhyggelig intermesso paa begravelsesdagen. Det var et slaaende bevis paa rusdrikkens virkninger paa en hvalfanger. Jeg fik med en gang et kraftig indtryk av hvad for slags vilde folk og forholde jeg var kommet op i. Det var et Guds under at ikke ogsaa manden gav mig en overhaling. Da han hadde slaat den engelske kaptein i gulvet var jeg like paa nippet til at springe ind paa manden for at søke at holde ham fast; men saa kom der da andre kraftigere karer som tok ham. – Bestyrer Andersen, som gav indtryk av at være en bra og solid kar, tok sig svært nær av det som var skedd. Han vær svært lei for at noget saadant skulde hænde netop da vi var der og paa en saadan alvorsdag. – Begravelsen blev paa grund av det passerte noget forsinket. – Men da alt var ordnet rodde vi iland. I et skur stod kisten, pyntet med et engelsk flag. De fleste av folkene var ogsaa iland, pene pyntelige og alvorlige. En kvartet av kraftige mandsstemmer ledet sangen. Jeg talte kort og saa enkelt jeg kunde over stedet: «Værer da ogsaa I beredt; ti menneskesønnen kommer i den time, som I ikke mene». Fra skuret, der tjente som gravkapel satte saa toget sig i bevægelse opover en liten bakkeskraaning. Paa en haug mellem tussokgræs var graven gravet. I bitende vind med litt snefok blev salmerne sunget og jordfæstelsen foretat. Efterpaa bragte en av hvalskytterne den avdøde en sidste hilsen og et sidste farvel fra kameraterne. – Efter den alvorlige og enkle men gripende sørgehøitidelighet begav saa enhver sig stilfærdig ombord igjen. Manden efterlot sig kone og 3 barn. Der blev sat igang en innsamling til dem og der kom ind meget. – Efter middagen gik jeg rundt i det flytende kokeri og besaa mig, var i ruffen og snakket med karerne, besaa kokekjedler og guanofabrik o.s.v. Ingen fuld mand var at se og alle jeg traf var forekommende og elskverdige og viste mig og forklarte de sindrige indretninger. Det indtryk jeg hadde faaet av «Restitution» blev i betydelig grad forbedret. Den fulde, rasende mand hadde nok bare bæret en av de særlig enestaaende exemplarer. Lærepengen var dog ikke uten virkning; ti bestyrer Andersen lovet paa, at brændevin ikke mere skulde komme ombord i hans fartøi. – Den engelske kaptein saa heldigvis ikke ut til at faa alvorlig og varig men av den haarde medfart, skjønt det saa livsfarlig ut da slagsmaalet stod paa. – Bestyrer Andersen vilde gjerne, at vi skulde vente til næste morgen, men magistraten vilde gjerne hjem om aftenen og ut paa eftermiddagen drog vi da igjen avgaarde med hvalbaaten. Vinden var stilnet av og det var klarnet op. Vi fik saaledes en deilig hjemfart i maaneskin om aftenen og hadde rik anledning til at beundre det storslagne natursceneri, de mægtige sne- og isklædte fjelde som i majestætisk ro hævet sig op til næsten 3000 m's høide og i maaskinnet fik et eget eventyragtig skjær over sig. – Det var rigtig en aften, da man i ro kunde tænke over de mange nye indtryk fra det brogede hvalfangerliv,

og saa bli klar over baade de lyse og mørke sider ved livet hernede. En lun koselig passiar med doktoren, magistraten og hvalskytteren kortet saa tiden indtil vi atter var hjemme i Grytviken.

Næste utfærd var 2. paaskedag til New Fortuna Bay, ca 2 timer herfra med dampbaat. Bestyreren med frue og datter, doktoren og jeg tok avgaarde ved 7 ¼ tiden om morgenen med sælfangerskipet «Undine». Vi kom frem til frokost og blev elskværdig mottat av bestyrer L. E. Larsen og frue. De har et hyggelig litet hus paa stranden, indrettet som et koselig litet norsk hjem. Kl 11 holdtes gudstjeneste under meget god tilslutning. Der lot i det hele taget til at være meget gode forhold paa stationen i New Fortuna Bay. Om eftermiddagen tok vi atter tilbake til Grytviken, hvor vi kom saa passelig til aftens. L. E. Larsen og frue fulgte med paa besøk, og opholdt sig her i Grytviken et par dage.

Hvad mit arbeide for øvrig angaar har jeg ogsaa al god grund til at være fornøiet. Jeg har holdt en oplæsningsaften og et foredrag om: «Ungdomstidens betydning for det senere liv». De bar begge næsten bedre besøkt en jeg kunde vente. Desuten har sangforeningen hat en prøve.

I det store og hele tegner opholdet hernede til at bli meget bedre, end jeg hadde ventet, og jeg angrer i ethvertfald ikke paa at jeg er reist herved Mange vanskeligheter og mange skuffelser vil der naturligvis bli; men dem er jeg jo forberedt paa.

Jeg har faaet være frisk hele tiden, siden jeg kom herved. Haaper ogsaa alle hjemme er friske og raske. – Det er rart at tænke paa at dere nu har vaar hjemme, mens vi gaar høsten og vinteren imøte. Vinteren kan forresten ofte være deilig hernede med klarveir og masser av sne.

Jeg kunde ha meget mere at fortælle herfra, særlig om selve hvalfangsten og bedriften. Men brevet er allerede blit saa volumiøst at jeg faar spare dere for bryderiet med at læse mere nu denne gang. Posten gaar imorgen med «Harpon». Det er uvisst naar næste post gaar. «Cachalote» er ventendes hit med post nu en av dagene, ialfald inden utgangen av april. Jeg haaper at der da igjen er brev hjemmefra. Aviser har jeg endnu ikke faaet herved. Heller ikke nogen av de bestilte tidsskrifter; men de kommer vel næste gang. C. A. Larsen holder forresten «Aftenposten» saa litt nyt har jeg jo seet. Nogen Lillehammeraviser vilde være kjærkomne.

Det faar være nok for denne gang. – Hils alle kjendte som matte spørge efter mig. – Jeg haaper dere skriver saa pas regelmessig, at jeg ialfald kan gjøre regning paa at faa et brev hjemmefra med hver post. – Min specielle hilsen til Krogs, presterne Woll og Kiær, Enghs, Bostads og andre kjendte i «den lille mission», Salvesen og andre kjendte i «ynglingeforeningen».

Tilslut de bedste hilsener til hjemmet

fra eders

Kristen.

P.S. Hvis intet andet brev naar brem til den 7. juni, ber jeg Bjarne motta mine hjerteligste lykønskninger i anledning dagen.

D.S.

Brevet kan cirkulere ad libitum til Hans, Kristian og Trygve. Vil dere ha bryderiet og spendere porto kan det gjerne gaa til Prestrud ogsaa. Tante Karen vilde gjerne høre litt.

Transkribert av:
Inger-Lise Ackenhausen
Hvalfangstmuseet
2014

Arkivsignatur:
ARS-A1060YL0001-0004